

31 lipca 2024

Świętokrzyskie Centrum Onkologii krajowym liderem w badaniach cytologicznych

Świętokrzyskie Centrum Onkologii wykonało w 2023 roku najwięcej w kraju badań cytologicznych w Programie profilaktyki raka szyjki macicy w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Na ten sukces składa się zaangażowanie zespołów Zakładu Profilaktyki Onkologicznej i Zakładu Patologii Nowotworów ŚCO oraz... autorski sposób na pozytywną profilaktykę.

Jak wynika z przygotowanego przez Centralę Narodowego Funduszu Zdrowia zestawienia placówek medycznych realizujących Program profilaktyki raka szyjki macicy, Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach wykonało w 2023 roku największą w Polsce liczbę badań cytologicznych (7.416) pobranych w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Świętokrzyskie Centrum Onkologii, jako jedna ze 126 placówek medycznych realizujących w województwie świętokrzyskim Program profilaktyki raka szyjki macicy, wykonało ponad 52% badań. Spośród położnych ŚCO najwięcej cytologii pobrała w 2023 r. Alina Paszkowska -

1816, drugie miejsce należy do Katarzyny Majki - 1417 badań, podium zamyka Alicja Bisaga - 1028 cytologii.

Jak poinformował dr n. med. **Leszek Smorąg**, kierownik Zakładu Profilaktyki Onkologicznej ŚCO, województwo świętokrzyskie od kilku lat notuje najwyższy odsetek kobiet, które skorzystały z przysługującego im prawa do przesiewowej cytologii w ramach programów profilaktycznych - obecnie to 17,26% (przy średniej dla Polski - 11,35%). Z powodu raka szyjki macicy umiera w Polsce rocznie blisko 1,5 tys. kobiet, najmniej zgonów jest w Świętokrzyskim.

Prof. dr hab. n. med. **Stanisław Gózdź**, dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Onkologii podkreślił, że na ten sukces składa się praca, determinacja i ogromne zaangażowanie całego zespołu Zakładu Profilaktyki Onkologicznej ŚCO, którym kieruje dr Leszek Smorąg. Jak zaznaczył dyrektor ŚCO, profilaktyka była prowadzona nawet podczas pandemii Covid-19. Drugie ważne ogniwo to doświadczony zespół Zakładu Patologii Nowotworów ŚCO kierowany przez dr Janusza Kopczyńskiego, w którym specjalistki cytomorfologii medycznej oceniają pobrany materiał szukając w nim nieprawidłowych komórek według najnowszych metod diagnozowania wczesnego raka szyjki macicy. - Te dwa zespoły tworzą jeden wspólny skład, ratujący życie naszych pań. Jedyną właściwą drogą, bardzo ważną dla onkologii jest profilaktyka, badania cytologiczne czyli wykrywanie tych stanów, które mogą doprowadzić do raka albo bardzo wczesnych postaci nowotworu złośliwego, które potrafimy wyleczyć - powiedział profesor Stanisław Gózdź.

Sposób na udaną profilaktykę

ŚCO wypracowało swój autorski przepis na udaną profilaktykę: pozytywny przekaz dotyczący profilaktyki onkologicznej, zwiększenie dostępności do badań (uruchomienie infolinii cytologicznej - 609 99 00 33 i osobnej dla mammografii profilaktycznej 607 77 88 88), własny system zapraszania na badania, mobilne pracownie diagnostyczne (cytomamobus i cytobus) oraz bezpłatny dowóz na badania do ŚCO. W 2018 roku cytobus Świętokrzyskiego Centrum Onkologii - wówczas pierwszy w Polsce mobilny, w pełni wyposażony gabinet położnej, znalazł się wśród 10 wyróżnionych przez redakcję portalu zwrotnikraka.pl przedsięwzięć, dzięki którym onkologiczna rzeczywistość stała się bardziej przyjazna. Za przykładem ŚCO własne cytobusy zbudowały również Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii oraz Katowickie Centrum Onkologii.

- W ubiegłym roku nasz cytobus wyjeżdżał ponad 100 razy, mamy również specjalnego busa, który z odległych miejscowości dowozi pacjentki do naszego szpitala na wykonanie cytologii. Takich pań przywieźliśmy do nas na badania w zeszłym roku 700 - dodał profesor **Stanisław Gózdź**. Ponad 700 pań przebadano się podczas białych sobót organizowanych co miesiąc w ŚCO.

ŚCO zachęca: badaj się, profilaktyka ratuje życie

- Blisko 7,5 tysiąca pacjentek, które do nas trafiły na cytologię, były to pacjentki bezobjawowe. Nieprawidłowości, które zostały wykryte, to stany przednowotworowe. Szczęśliwie te pacjentki nie trafią do statystyki Krajowego Rejestru Nowotworów, dlatego, że one nie zachorują na raka. Taki jest sens badań profilaktycznych - tłumaczył dr **Leszek Smorąg**.

Świętokrzyskie Centrum Onkologii jako jedyna placówka medyczna w Polsce wykonuje w ramach Programu profilaktyki raka szyjki macicy dwa badania cytologiczne u każdej pacjentki - cytologię konwencjonalną i cytologię na podłożu płynnym. Zakład Patologii Nowotworów ŚCO, w którym badany jest pobrany od pacjentek materiał biologiczny, posiada akredytację Ministra Zdrowia w zakresie diagnostyki patomorfologicznej oraz licencję Polskiego Towarzystwa Patologów i III, najwyższy stopień referencyjności. Stosuje najnowocześniejsze metody diagnostyczne. - Współpracujemy z Centralnym Ośrodkiem Koordynującym w Warszawie, jesteśmy jedynym ośrodkiem w Polsce, korelującym badania cytologiczne z badaniami histologicznymi, w związku z tym mamy bardzo wysoką czułość czyli zdolność do wykrywania choroby - wyjaśniała Maria Dyk, specjalistka cytomorfologii medycznej, koordynatorka skrinerów.

Katarzyna Majka, położna ZPO, która pobiera cytologię w poradni stacjonarnej oraz w cytomammobusie i cytobusie ŚCO przyznaje, że czasem kobiety boją się badania cytologicznego, uważają je za krępujące, odkładając przez wiele lat. - Dlatego naszym zadaniem, oprócz pobrania cytologii jest zachęcenie pacjentki do badania, wyjaśnienie jej, że jest ono bezbolesne, nieinwazyjne, które, jeśli jest regularnie wykonywane, może uratować jej życie.

Świętokrzyskie Centrum Onkologii krajowym liderem w badaniach cytologicznych | 4